

De geschiedenis die zich blijft herhalen

- door Dirk Goes -

Toen de organisatoren van het toernooi in Hamburg (1910) de Brit Fred Yates uitnodigden, was dat tegen het zere been van Siegfried Tarrasch. Deze protesteerde met kracht tegen deelname van Yates, want wat had die in het verleden nou helemaal gepresteerd? Yates was een *nobody* die vast en zeker op de laatste plaats zou eindigen. En inderdaad, Tarrasch kreeg gelijk, Yates eindigde met een score van $2\frac{1}{2}$ uit 16 kansloos op de laatste plaats. Hij won slechts één partij: van Tarrasch, *of all people!* Kijk, dat is humor.

Tarrasch-Yates, Hamburg 1910

19. Pxe3!; 20. fxe3 Dg5; 21. Kf2 Dxd2+; 22. Ke1 Lxh2;
23. Le2 e5; 24. Pe6 Lg3+; 25. Kd1 Lf3; 26. Lxf3 Dxf3+; 27.
Kc2 De4+; 28. Kd2 Dd5+; 29. Pd4 exd4; 30. Lxd4 f4; 31.
e4 Dxe4; 32. Tc4 Td8; 33. a4 Lf2; 0-1.

Een jaar later deed zich iets soortgelijks voor toen de Cubaan Capablanca werd uitgenodigd om deel te nemen aan het toernooi in San Sebastian. Ditmaal was het de Rus Bernstein die protest aantekende, want wie had er ooit van Capablanca gehoord? Daarmee gaf hij er blijk van slecht op de hoogte te zijn van het internationale schaakleven. Capablanca was weliswaar op dat moment in Europa vrij onbekend, maar in de Verenigde Staten had hij wel een match tegen Frank Marshall, toch bepaald geen kleine jongen, met duidelijke cijfers (8-1) gewonnen. Afijn, Capablanca kwam, zag en won het toernooi met $9\frac{1}{2}$ uit 14, waarbij hij alleen van Rubinstein verloor. Bernstein ging er als volgt af:

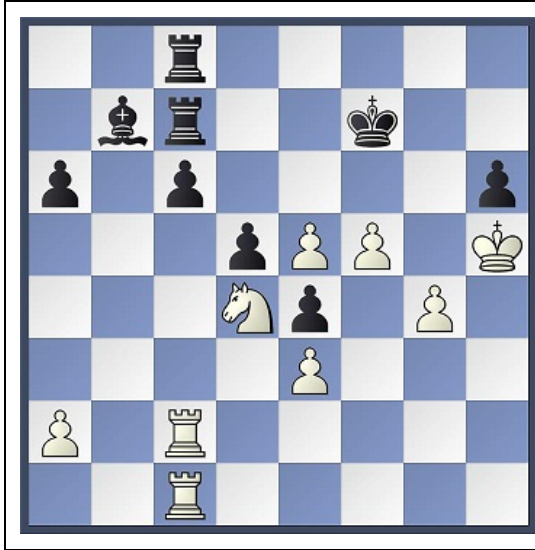
Capablanca-Bernstein, San Sebastian 1911

28. Pfxg7! Pc5?

28. Pxd7; 29. Pf6+ Kg6; 30. Pxd7 zou de schade nog enigszins binnen de perken houden.

29. Pxe8 Lxe8; 30. Dc3 f6; 31. Pxf6+ Kg6; 32. Ph5 Tg8; 33.
f5+ Kg5; 34. De3+; 1-0.

En nog was de geschiedenis niet opgehouden zich te herhalen. In 1929 werd in het Duitse Karlsbad een groot internationaal toernooi georganiseerd, en de organisatoren hadden het aangedurfd om de Britse Vera Menchik, op dat moment wereldkampioene bij de dames, uit te nodigen hieraan deel te nemen. De Oostenrijker Albert Becker stak er de draak mee en verklaarde dat hij gekleed in tutu als ballerina zou optreden in het geval dat Menchik meer dan drie punten zou halen. Dat liep maar net goed voor hem af... Menchik eindigde met een score van 3 uit 21 afgetekend op de laatste plaats. Overigens, driemaal raden hoe de partij Menchik-Becker afliep...

Menchik-Becker, Karlsbad 1929

Vergelijk het witte paard met de zwarte looper en het is niet moeilijk te zien wie er beter staat.

38. a5?

Het viel al niet mee om een fatsoenlijke zet te verzinnen.

39. Pb5 Td7; 40. e6+; 1-0.